DAILY
اراده
د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

سال سوم شماره ۲۶۱
شماره‌ء مسلسل ۳۴۱
شنبه ۱۵ قوس ۱۳۸۲هـ. ش
۱۲ شوال المکرم ۱۴۲۴ هـ. ق
6 December, 2003

سال تاسیس ۱۳۷۹هـ ش

PROPERTY OF ACKU

ملاقات با رامسفلد

آقای حامد کرزی، رییس دولت در جریان ملاقاتی با آقای دونالد رامسفلد، وزیر دفاع امریکا، در کابل گفت: در ماه های اخیر ظرفیت دولت در اداره کشور بهبود یافته است.

او گفت: ثبت واجدین شرایط شرکت در رای گیری آغاز شده است و هیچ کس از جمله گروه طالبان نخواهند توانست در این روند خلل ایجاد کنند.

دونالد رامسفلد جهت تاکید بر ادامه حمایت کشورش از رهبری افغانستان به افغانستان سفر کرده است.

آقای رامسفلد همچنین با دو تن از قوماندانان شبه نظامیان شمال نیز دیدار کرده است.

وزیر دفاع امریکا گفت: خشنود است که این قوماندانان موافقت کرده اند سلاح های سنگین خود را به دولت افغانستان تحویل دهند.

این سلاح های سنگین از سوی دو تن از قوماندانان قدرتمند جنرال دوستم و استاد عطا تحویل می شود و امریکا اقدام آنها را الگویی برای بقیه مناطق افغانستان تلقی می کند.

دیدار دونالد رامسفلد از افغانستان در حالی صورت می گیرد که نگرانی های مربوط به تجدید ساختار طالبان در جنوب و شرق کشور در حال افزایش است.

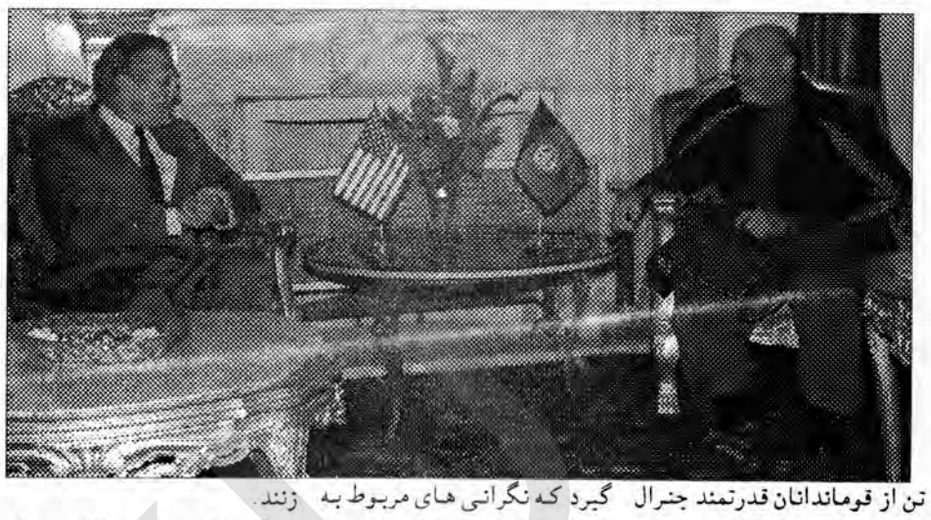

اعضای حکومت سابق افغانستان و متحدین آنها تقریباً هر روز در این مناطق دست به حملاتی می زنند.

جنگ با تروریزم در کشور بار دیگر شدت گرفته و نیروهای تحت رهبری امریکا طی هفته های اخیر در دو ولایت کوهستانی واقع در شمال شرق کشور در حال انجام عملیاتی برای تعقیب باقیمانده های طالبان و شبکه القاعده بوده اند.

وزیر دفاع امریکا در پاسخ به این سوال که آیا از احیای طالبان نگران است یا خیر؟ گفت: اگر دو نفر یا بیش از دو نفر از اعضای طالبان در جایی جمع شوند، کشته یا دستگیر خواهند شد.

وی از اقدامات یک گروه بازسازی تحت رهبری بریتانیا که برای کمک برقراری ثبات در مناطق شمال کشور فعالیت می کند، ستایش کرد.

آقای رامسفلد با قوماندانان بلندپایه نظامی امریکا در افغانستان نیز دیدار می کند.

خواست امریکا از ناتو

سازمان پیمان اتلانتیک شمالی، ناتو، از سوی امریکا تحت فشار قرار گرفته است تا نقش نظامی بیشتری در عراق و افغانستان برعهده گیرد.

این درحالی است که دونالد رامسفلد، وزیر دفاع امریکا، برای گفتگو در مورد گسترش نیروهای بین المللی کمک به حفظ امنیت در افغانستان به خارج از حیطه کابل به این کشور سفر کرده است.

کولن پاول، وزیر امور خارجه امریکا، پس از اجلاس وزرای خارجه ناتو در بروکسل پیشنهاد کرد ناتو می تواند در کمک به نیروهای نظامی امریکا در عراق سهم بیشتری داشته باشد.

او گفت، او از این که هیچیک از اعضا - حتی فرانسه و آلمان که از مخالفان سرسخت جنگ در عراق بودند - با افزایش نقش ناتو در عراق مخالفت نکرده اند.

در حال حاضر ناتو، سازمان پیمان اتلانتیک شمالی، به لحاظ لوژستیکی از نیروهای چند ملیتی به رهبری پولند مستقر در جنوب عراق حمایت نظامی می کند، اما نقش و وظیفه فرماندهی به عهده ندارد.

آقای پاول با شرکت در نشست وزرای خارجه سازمان ناتو همچنین تصریح کرد که امریکا هر گونه تلاش از سوی اتحادیه اروپا برای ایجاد یک ساختار نظامی مستقل با توانمندی های مشابه ناتو در عراق را نخواهد پذیرفت.

اوایل هفته جاری اکثر این وزرا در جلسه اتحادیه اروپا توافق کردند طرحریزی عملیات نظامی در عراق توسط این اتحادیه امکان پذیر شود.

آنها تاکید داشتند که اقدامات نظامی از سوی این اتحادیه عملیات ناتو در عراق را تضعیف نخواهد کرد.

گزارشگران می گویند گفتگوهای پشت صحنه برای دستیابی به توافقی پیش از اجلاس اتحادیه اروپا در هفته آینده ادامه دارد.

ناتو در افغانستان

دونالد رامسفلد، وزیر دفاع امریکا، در جریان سفر خود به افغانستان گفت ناتو، می تواند نهایتاً نقش گسترده تری را در این کشور برعهده گیرد.

ناتو عملیات بین المللی حفظ امنیت در افغانستان را رهبری می کند و این اولین ماموریت این سازمان خارج از اروپا است.

سازمان پیمان اتلانتیک شمالی می گوید برای حفظ نیروهایش در کابل، به اندازه کافی تعهد برای تجهیزات و نیرو دریافت کرده است.

ناتو در حال حاضر ریاست حدود پنج هزار و پنجصد نیروی حافظ صلح در کابل را بر عهده دارد اما این پیمان تا همین اکنون دچار کمبود هلی کوپتر و دیگر منابع لازم است.

لارد رابرتسن، منشی عمومی ناتو در نشستی در بروکسل به وزیران خارجه کشورهای عضو گفت این سازمان باید در افغانستان موفق شود و همچنین باید به کشورهایی که در عراق نیرو دارد کمک کند.

وزیران امور خارجه هفت کشور اروپای مرکزی و شرقی که قرار است سال آینده به ناتو ملحق شوند، برای اولین بار در نشست این سازمان شرکت کرده اند.

انتخابات لویه جرگه تا روز قبل از تدویر ان ادامه دارد

مانوئل دسیلوا، سخنگوی دفتر هیأت نمایندگی سازمان ملل متحد در افغانستان، یوناما، گفت انتخابات نمایندگان لویه جرگه تصویب قانون اساسی، تا یک روز پیش از تدویر آن ادامه خواهد داشت.

پیش از این اعلام شده بود که انتخابات نمایندگان در هفته اول دسامبر پایان می یابد.

سخنگوی یوناما همچنین گفت انتخابات لویه جرگه در ولایات مختلف از جمله کاپیسا، کندهار و پکتیا در حال انجام است.

آقای دسیلوا با ذکر اینکه روند انتخابات با مشکلات متعددی روبرو بوده است، گفت که به دلیل عدم اطلاع رسانی کافی درباره انتخابات زنان در ولایت غزنی، انتخابات این ولایت طی دو روز آینده مجدداً برگذار می شود.

آقای دسیلوا همچنین گفت که نمایندگان منتخب زن در ولایت پکتیا با تهدیدهایی روبرو بوده و مکرر از آنها خواسته شده که در جلسات لویه جرگه شرکت نکنند.

او افزود "کمیته اجرایی نظارت بر انتخابات لویه جرگه تصمیم گرفته است تا دو تن از نمایندگان زنان در ولایت پکتیکا را به‌صورت انتصابی از موسسات مدنی و دارالانشای ولایتی کمیسیون قانون اساسی نیز وارد لویه جرگه کند.

آقای دسیلوا همچنین به صلاحیتهای کمیته اجرائیوی اشاره کرد و گفت که این کمیته در نظر دارد تا تمام کسانی را که از اصول انتخابات سرپیچی می کنند، تحت تعقیب قرار دهد.

این کمیته از وزیران داخله و عدلیه، رییس کمیسیون قانون اساسی، نمایندگان کمیسیون مستقل حقوق بشر و دفتر هیأت نمایندگی ملل در امور افغانستان تشکیل می شود.

به گفته سخنگوی یوناما، باطل اعلام کردن انتخابات مخدوش و تصمیم به از سرگیری انتخابات در یک منطقه نیز از وظایف و صلاحیتهای این کمیته است.

د افغانستان د ټولو سیمو د خبرونو پوښونکی خپلواکه ورځپاڼه

سرمقاله

کړنې او لا نورې ستونزې

په هیواد کې د موقتي اداري د رئیس په توګه د ښاغلي حامد کرزي له تاکل کیدو څخه چې د قوس په ۱۴ نیټه تاکل شوي و د افغانستان د شرایطو په پام کې نیولو سره دومره ډیره موده نه شو بللای.

د افغانستان په خیر یوه هیواد کې چې ځو لسیزې یې په تپل شوو او ورور وژونکو جګړو کې تیر شوی وی د قانون او قانونیت په له منځه تللو سره د ژوندانه ټولو بنسټونو ټکان خوړلی او له منځه تللی وی او اقتصادی نا خوالو د پوره بیکاری په شته والی کې خپل وزر غوړولی وی. د دولت په مشری کې له یوه مشر څخه د خلکو ټولی غوښتنې او هغه هم ۲۰ په یوه لنډه تنګه موده کې له ستونزه ډکه خبره ده د دولت مشری، که څه هم لاتر اوسه پورې د خلکو ډیرې غوښتنې یا سرته نه دی رسولې او یا خو ځینو ښاغلو د انتقادونو په کولو سره عکس العملونه ښودلی دی پدې عکس العملونو خان لوړ ښودلو او له ملت څخه د خان جلا کولو اصلي علتونه د تیرو تپل شوو شرایطو زیږنده بللی شو چې زموږ په خان باندې د انتقاد نه منونکې، د اختلاس، رشوت اداري فسادونو او نورو غیر قانوني کړنو کوونکي په هغې شرایطو کې په عادت سره روزل شوی او اوس شخصي ګټې تر ملي بهتره بولي او په همدغه بهیر کې په پوره جرئت او زور مندي سره روان دی او د قانون او قانونیت او از نشي اوریدلی.

خو لدې ټولو نیمګړتیاوو او ستونزو سره سره چې زموږ په وړاندې پرتې دي د وخت په تیریدو سره یې د له منځه تللو هیله مند کیدلای شي.

خو د تیرې موقتي او اوس د انتقالي دورې د مشرۍ او په سر کې د ښاغلي حامد کرزي له هلو خلو او جوړوونکو کړنو څه د هیواد پدې موجودو شرایطو او امکاناتو کې سترګې نشو پټولې.

په موقتي او انتقالي دواړو اداړو کې د ښاغلي حامد کرزي له تاکل کیدو څخه وروسته زیاد د لیدنې وړ کارونه شوي دي چې له هغو څخه په لومړي سر کې د هغه بندیز د ختمولو یادونه کولای شو چې د ژبې د بیان او قلم په وړاندې لګیدلی و او هیڅ یوه هیوادوال د ټولنې واقعیتونه نه شوای بیانولی د مطبوعاتو د ازادۍ د رامنځته کیدو سره په هیواد کې د بې وسلې کولو او وسلو راټولولو په برخه کې اجراات او عملي ګامونه د بیا جوړوونکو کارونو تر څنګ هغه کړنې دي چې یادول یې ضروري بریښي.

خو دې پورته ټولو کړنو خکه د عمل جامه واغوستلې شوه چې په هیواد کې د ملي یووالي په رامنځته کولو او شته والي سره په نسبي توګه سوله ییز ژوند رامنځته شو او د موقتي او انتقالي دورې مشرۍ په دواړه دواړو کې وکړای شول چې په هیواد کې د تریوالو سولو ساتو خواکونو تر څنګ د القاعده او تروریستي عناصرو د واکمنۍ او تغږ په ټولولو سره په هیواد کې د نسبي سولې امن او امنیت او ملي یووالي په رامنځته کولو سره د نسبي جوړوونکو کارونو لپاره زمینه برابره کړي.

مونږ هیله لرو چې راتلونکې انتقالي دورې مشرۍ اوپه سرکې یې حامد کرزۍ د مطبوعاتو او خپرونو له لارې شوو او کیدونکو انتقادونو او غوښتنو ته د حل په برخه کې پاملرنه وکړي د خلکو د غوښتنو له مخې په لومړي ګام د وسله سلاري په ختمولو سره د مسلکي کادرونو د تاکلو په برخه کې کولای شي اغیزمن ګامونه پورته کړي خو وکړای شو له خلکو سره نږدې او وړاندې لاړ شو او په هیواد کې قانونیت لا پرمختګ وکړي د وسله سلاري نظام پای ته ورسیږي. اهل کار او مسلکي کسانو ته د کار د سپارولو په وخت کې کولای شو قانونیت عملي کړو.

تدابیر جدید امنیتی برای لویه جرگه

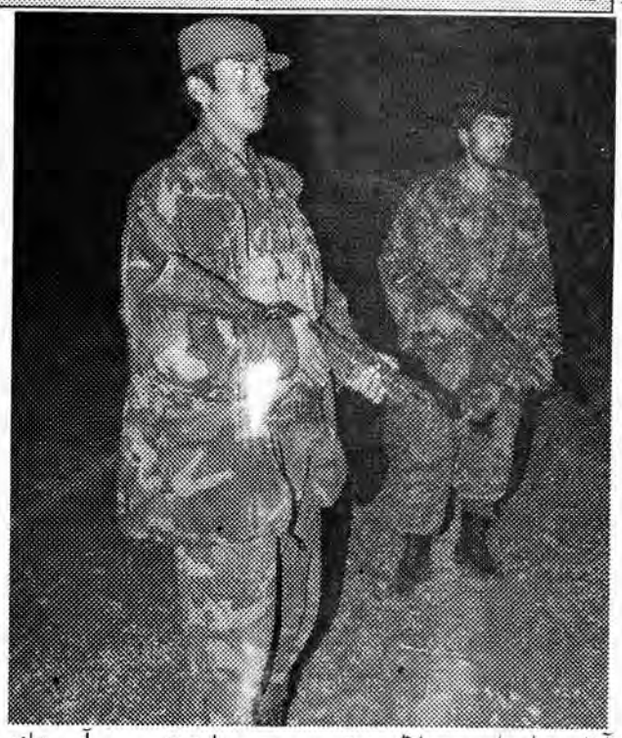

آقای علی احمد جلالی وزیر امور داخله از برقراری تدابیر جدید امنیتی در آستانه برگزاری لویه جرگه تصویب قانون اساسی در کشور خبر داد.

آقای جلالی که روز پنجشنبه در یک نشست خبری سخن می گفت، افزود که نیروی های بین المللی کمک به تامین امنیت (آیساف) و ائتلاف بین المللی ضد تروریزم به رهبری امریکا درتامین امنیت لویه جرگه با نیروهای امنیتی افغانستان همکاری خواهند کرد.

به گفته وزیر امور داخله، برای تامین امنیت بیشتر در شهر کابل برنامه خارج کردن سلاحهای سنگین از داخل این شهر نیز آغاز شده است.

آقای جلالی گفت که درآستانه لویه جرگه دولت تصمیم گرفته است واحدهای نظامی مربوط به وزارت دفاع را از داخل شهر کابل خارج کرده و سلاح های سنگین را جمع آوری کند.

وزیر امور داخله در مورد تلاشهایی که‌ممکن است در راه برگزاری لویه جرگه تصویب قانون اساسی اخلال ایجاد کند، از جمله طالبان که از مردم خواسته اند در لویه جرگه و انتخابات ریاست جمهوری سال آینده شرکت نکنند، گفت که این مسایل جدی نیست و کسانی که قصد اخلال در کار لویه جرگه را دارند موفق نخواهند بود

اعتراف به همکاری با طالبان

شخصی که‌روز چهارشنبه ۳ دسامبر به خاطر حمله به‌نیروهای امریکایی دستگیر شده بود، به‌وابستگی خود به گروه طالبان اعتراف کرده است.

نیروهای امریکایی مستقر در کندهار، این فرد را از پلیس تحویل گرفته اند.

جنرال سالم خان یک تن از مقامات پولیس کندهار گفته است که تلاش برای دستگیری متهم دوم حادثه حمله به نیروهای امریکایی ادامه دارد.

در جریان این حمله دو فرد مسلح موتر سایکل سوار به‌نیروهای امریکایی در شهر کندهار، دو سرباز امریکایی و یک سرباز افغان مجروح شدند.

یک تن از حمله کنندگان دستگیر شد و دیگری با استفاده از موتر سایکل موفق به فرار شد.

شهر کندهار از پایگاه های اصلی حکومت طالبان بود. طالبان در سال ۲۰۰۱ سرنگون شدند.

در حال حاضر حدود دوازده هزار سرباز امریکایی در افغانستان مستقر هستند و به جستجوی باقیمانده های طالبان اشتغال دارند.

قانون اساسی - دیدگاه ها

پیوسته به گذشته

قد و بالای قانون اساسی

داوود موسی

حالا دیگر روی سخن با آنانیست که با استدلالات فوق من هم نظر میباشند وسؤال اول از ایشان (به گفته اقبال لاهوری) این است که "چه باید کرد ای اقوام شرق؟" اگر وظیفه واجب الاحترام دین ومذهب آباء و اجدادی خود را به جا کنیم باید پشت جناب شیخ الحدیث شینواری صاحب صف آرایی کنیم که درآغاز تیاری برای تدوین قانون اساسی به آقای حامد کرزی گفته بود که درصورت وجود قرآن کریم واحکام شریعت محمدی(ص) هیچ ضرورتی به قانون اساسی یا کدام قانون فرعی دیگری احساس نمی شود. کار دیگری که منحیث یک ملت مسلمان ومتشرع در همین راستا کرده میتوانیم اینست که شریعت اسلامی را به صورت طالبانه آن در سر تا سر کشور خود نافذ نموده و دروازه های کشور خود را به روی اجنبیان ببندیم.

اتفاقاً طالبان که همین کار را کردند، دیر یا زود متوجه گردیدند که حوصله اجنبیان در قبال چنین کار ها بی پایان نبوده وبه مجرد یافتن بهانه دروازه های مذکور را شکسته وبه داخل خالک ما دست درازی کردند. چنانچه دوام همین حالت را هم اکنون به چشم سر می بینیم.

بی مورد نخواهد بود اگر بگویم که قوانینی که دولت طالبان در چند سال سلطه خود در کشور ما پیاده نموده بود، تقریباً نود در صد با اصول وفروع دین مبین توافق تام داشت. حتی در حکومت ربانی هم می خواستند تا به جای زنان ، مردان ما را منحیث نمایندگان دولت افغانستان به کنفرانس حقوق زن که درپایتخت کشور چین انعقاد یافته بود، بفرستند.

اگر مایک بار دیگر به اصولی که به عرض رسید (وظیفتاً) روبیاوریم، دیگر خانم سیما ثمر یا خانم محبوبه حقوق مل حق نخواهند داشت که بدون محرم در داخل ویا خارج کشور مسافرت نمایند وباید عندالضروره، همتا های خارجی آنها برای دیدن شان به کشور مابیایند. آنگاه، بازهم، آیا شریعت اسلام به آنها اجازه ملاقات با مردان بیگانه (ومخصوصاً کافر) را خواهد داد یا خیر؟ واگر بدهد، آیاوجود محرم وزیر صاحبان ما در ملاقات های رسمی که با همتا های خارجی خود دارند شرط خواهد بود؟

چنین سوالات که ذهن بعضی ها را این قدر بخود مشغول نگهداشته، بزعم متشرعین اسلامی اصلاً وارد نمی باشند، چه اگر خانم سیما ثمر بدون حجاب وبدون موجب از خانه نه برایند، دیگر ضرورت رفتن به دفتر ندارند زیرا به دفتر دفاع از حقوق بشر نیز به دلیل تضاد های فوق که با اصول دین اسلام دارد، دیگر ضرورتی نمی افتد. از جانب دیگر، اگر به میرمن ثمر و میرمن حقوق مل (و ملیونها زن دیگر) به علت "ایجابات زمان" اجازه مسافرت تنها بدهیم اول باید علمای دین ما با ما روی این پرنسیب موافقت کنند که ایجابات زمان تا کدام اندازه (العیاذبالله) ناقض اصول یا فروع شریعت اسلامی شده میتواند.

اذعان باید نمود که درین مورد اشکال زیاد وجود دارد. استاد ربانی مجادله بین ارکان حکومت حامد کرزی را "جنگ پکول با نکتایی" خوانده است. اما این را نگفته که چرا پوشیدن تنبان گیپی (از رسوم کوشانیان بودایی کیش) وکلاه پکول (از رسوم نورستانیان قبل از اسلام) سمبول جرگه مقدس ملی ما شده میتواند و چرا پوشیدن کرتی، واسکت، پیراهن یخن دار، یخن بلشویکی، بوت کلوش، چپلی و سلیپر که همگی از رسوم غربیان بوده وحتی یکی از آنها هم از سنن پیغمبر اسلام (ص) نبود، ممانعتی ندارد. اما پوشیدن نکتایی وپتلون درست نیست. عجب تر هم اینکه هیچ ملا وهیچ متشرعی ما را به پوشیدن دستمال وچهل تار عربی (که از سنن واضح پیغمبر مقبول اسلام بود) امر نمی کند؟

درآینده، اگر فرصت مجال داد، روی مشکلات ناشی از ایجاد دومحکمه جدا گانه برای اهل تسنن وتشیع سخن خواهیم گفت. الله یاور.

پایان

د اوسنیو بد بختیو علتونه باید په ماضی کې ولټوو

قادر

ټولنیزی پیښی او جریانونه دخپلو تیرو ټولنیزو اړیکو او مناسباتو په آیینه کې څیړل پخپله د ټولنی د اوسنی حالت او ستونزمنو شرایطو د مطالعی او د یو علمی او سنجول شوی پروګرام په جوړولو کې ستره ونډه لري موږ که هر څه لیکو او بیانوو یې لازمه ده چې په هغو کې د خپلې خوښې دلی ټولنی ترخه واقعیتونه خلکو ته ورسوو او دیوی داسی ټولنی لپاره چې زموږ لا تر اوسه پدی علمی زمانه کې په سلو کې ۹۸% د سواد له نعمت څخه بې برخی دی باید په ساده او عام فهمه ژبه ورسول شي.

او کنه په، په ټولنیزو خواوو کې لیکنی له ستونزو ډیری ډکی بریښی خکه چې لیکونکی د خپلو ریالیتی اصولو له مخې مجبور دی چې واقعیتونه رامنځته کړی او واقعیتونه لکه څنګه چې خینې فکر کوی په آسانه درک کیدلای شی د زیات فکر او کنجکاوی غوښتنه کوي.

لیکونکی باید د خپل ورځنی ژوند له ټکلی چوکاټ څخه وړاندی د ماضی په لوری روان شی او هلته د خپل دید خغلوتونه وکړی او هغه عوامل او علتونه پیدا کړی چې د حال پیښی او جریانونه یې رازیرولی وی نو هغه لیکونکی چې دا کار کوی په واقعیت کې ریالیست لیکوال ورته ویلای شو. مونږ باید هیڅکله په ظاهری رنګونو او انځورونو دبسنه ونه کړو او ظاهری خواوی تر ګوتنیونی لاندی ونه نیسو د بیلګی په توګه که چیری یو هلك وګورو چې جامی یې خیرنی وی زړی وی سمدستی باید په هغه هلك باندی د یوه چټل او خپلی پاکی ته د نه پام لرونکی هلك نوم ورنه کړو بلکی لازمه ده چې ټول هغه عوامل او علتونه ولټوو چې ددغه هلك لپاره یې د زړو او خیرنو جامو د اغوستلو یې زمنیه برابره کړی ده او د هلك له وسی او توان څخه یې د پاکوالی د رامنځته کولو زمینه لیرې کړی ده.

څکه خو د یوه لیکونکی لپاره لازمه ده د حال په شرایطو کې په یو څه شی باندی د لیکلو لپاره لږ څه تر ماضی پوری لاړ شی او په ماضی کې یې علتونه او د رامنځته کولو عوامل وخیړی او تر هغه ځایه پوری خان ورسوی چیرې واقعیتونه پدی ارتباط پیدا کړی.

همدا اوس زموږ په ټولنه کې ډیر داسې کسان شته چې په خان باندی انتقاد نشی منلای د شخصی ګټو د را پیدا کولو لپاره هلی ځلی کوي په رشوت او اختلاس باندی لاس نه نیسی یا په کلیو او باندو کې داسی مشران لرو چې د کلیوالی قضیو په له منځه وړلو کې نه پوره عدالت څخه کار نه شی اخیستلای او له یوی خوا څخه د څه مادی ګټو د لاسته راوړلو لپاره زیار باسی ددوی اوسنی ټول اعمال او کړنې د پرون له شرایطو څخه زیږیدلی دی همدا اوس زموږ خوانان او خینې مشران چې په تیرو شرایطو او له بل پلوه د راتپل شوو شرایطو کې د نورو پردیو په هڅونه کې رالوی شوی همدا اوس نشی کولای چې د خپل وطن او خلکو د خدمت په لاره کې ګامونه واخلی بلکی د خپل هغه عادت له مخې چې په کې روزل شوی دی خپل تګ عیاروی او لدی څخه بی پروا دی چې د دوی هر عمل او کړنه که چیری متوجی نشی د وطن او خلکو په زیان تمامیږی او د خپلی ټولنی په وړاندی خپل ګرانبیت له لاسه ورکوی.

داسی کسان چې خپل اوسنی اعمال او کړنې یی د ټولنی په درد نشی خوړل کیدای باید له یوه مخه د پیر تیز انتقاد لاندی تیز او رټلی و چ انتقاد لاندی ونیسو پدی مانا چې د اصلاح له لاری څخه یې ونه باسو داسی کسان د وخت او شرایطو په دننه کې ورو ورو د اصلاح په لوری حرکت کولای شی او پدی شرط چې د هغوی ټولنی کړنې پر علمی معیار سره ترسره کتنی لاندی ونیسو نو بیا هغوی د پرمختګ په باره کې او یا د ټولنی د حرکت او دموکراسی په لاره کې خپل حساسیت ورو ورو له لاسه ورکوی او د ټولنی د غوښتنو سره سم خان عیرولای شی او پدی کې ټول هغه کسان راټلای شی کوم چې د پردیو له خوا تیر ایستلی او د ټولنی په پرونیو ناوړو شرایطو کې رالوی او روزل شوی.

او دوی ته هم لازمه ده چې د روانو انتقادونو په باره کې پوره حوصله ولري خکه هر انتقاد د دوی د اصلاح په لاره ګټور رول لري.

د نوي اساسي قانون د طرحې په اړوند د خلکو د وړاندیزونو او نظریو تحلیلي رپوټ

ملي یووالی:

په دغه سیستم کې جمهور رئیس په سراسری، عادلانه او آزادو ټاکنو کې دملت له لوري دمستقیمو اوټیو رایو ورکولو له لیاري ټاکل کیږي ټول هغه وګړي چې قانونی عمر ته رسیدلی وي او ټول ملي اوسیاسی شخصیتونه په هر قوم او مذهب پورې چې اړه ولري د انتخاب یا ټاکل کیدو حق لري. له همدې کبله ویلای شو چې دغه (جمهوري) سیستم دملی یووالی له ودې سره په اغیزمنه توګه مرسته کولای شي.

د (ریاستي سیستم یا دغه سیستم په ټاکلو کې کوم سیستمونه تر څیړنې لاندې ونیول شول او کوم سیستمونه رد کړل شول؟

اصولاً دري حکومتی سیستمونه شته چې دغه کمیسیون ددغه حاضر سیستم په غوره کولو کې دري واړه تر څیړنې لاندې ونیول. ریاستی، پارلمانی او مختلط یا ګډ سیستم. په ریاستی سیستم کې جمهور رئیس هم ددولت رئیس وي او هم دحکومت رئیس. دعظمی صدارت مقام په هغه کې نه وي. اوپارلمان دحکومت په جوړولو کې نقش نه لري.

په پارلمانی سیستم کې، پارلمان د حکومت رئیس اوغړی دخپلو غړیو له مینځه غوره کوي درئیس جمهور اوپاچا پرځای اجرائیوی واک ټول دصدراعظم په لاس کې وي. پارلمان کولای شي چې حکومت سلب اعتماد او هغه ساقط کړي. په ګډ سیستم کې دجمهور رئیس او صدراعظم صلاحیتونه دقانون له حکمونو سره سم ټاکل کیږي. په دغه سیستم کې صدراعظم معمولاً دجمهور رئیس اودپارلمان دباور درای له لیاري ټاکل کیږي له همدې کبله له دوو مستقیمو اوخپلواکو بیلابیلو منابعو څخه چې دواړه یې دخلکو دمستقیم انتخاب له لیاري واک ته رسیدلي وي. مشروعیت ترلاسه کوي.

په نوی اساسی قانون کې دویم اودریم سیستم په واضح توګه رد کړل شوي اوپه عین حال کې نشو کولای هغه ګډ سیستم چې په هغه کې پارلمان او جمهور رئیس دحکوت په جوړولو. دهغه پر کړنو دنفوذ له درلودلو څخه په برابره توګه برخمن دي، وشمیرو. نو څکه پوښتنه کیږي چې ولې دا ډول مختلط سیستم مردود ګڼل کیږي؟ ددغه سوال په ځواب کې ویلای شو چې دغه سیستم دلاندې د لایلو له مخې دافغانستان لپاره ناوړه سیستم ګڼل کیږي.

پاتې په بله ګڼه کې

د نوي اساسي قانون مسوده په یو نظر

تیږه پیښی

۱۰- د مسودی په ۸۵ ماده کی د وکیل د انتخاباتو د شرایطو په لړی کی د (سواد) شرط کمبود ، مګر د ۱۳۴۳ کال اساسی قانون د ۹۳ مادی په دریم بند کی لوست او لیك شرط صراحت درلود.

۱۱- د مسودی په ۱۰۱ ماده کی د مشهود اوغیر مشهود جرم په صورت کی د شوری د تورن غړی په باره کی د مامور د اجراآتو په هکله شوری ته یوازی په اطلاع باندی بسنه شویده، چی دلته پارلمانی مصونیت له سخت تعقیب یوازی د شوری د دوو برخو غړو اجازی پوری تړلی و. ان د داود خان د ۱۳۵۵ کال په اساسی قانون کی هم دشوری د غړو ، مصونیت په همدی ډول تضمین درلود.

۱۲- د دموکراسی په منظور د واکمنی د ویش ځنګ ته د دولت رکنونه د یو بل لخوا کنترول هم یوضروری اصل دی ، مګر په نوی مسوده کی د شوری د کنترول هیڅ بحث ولیږي او شعباتو ته د مراجعی مخنیوی یی وشی.

۱۳- د ۱۳۴۳ کال اساسی قانون په ۱۰۵ ماده کی دریم بند کی د قاضیانو په ټاکلو کی د نورو صفتونو سره د (ملی نشته . د جمهور رئیس په صلاحیتونو کی د شوری انحلال هم باید ور زیات شی. او شوری پخپله هم وکولی شی چی په اکثریت سره د ضرورت په وخت کی د شوری د انحلال اقدام او د درو میاشتو په دننه کی نوی انتخابات اعلان کړی . د تیرو دوو دورو(یو لسم اودولسمی دورو) نه په تجربه شوری د مرستی پر ځای د ډیرو ستونزو سبب وه او هغه مصرفونه چی دوکالت د پاره وکړی هغه ونشی کولی چی د نا مشروع لیاری یی پلاس راوړی . د شوری د دسپلین په خاطر د انحلال ګوابښ باید هر وخت موجود وی او وکیلان خپل ټول سپارښتونه یوازی رسمی او لیکل شوی د شوری د سمع شکایاتو د کمیسیون له لیاری حکومت ته هدفونو پوهنه) هم شرط بلل شوی وه. مګر ددی نوی مسودی په ۱۱۸ ماده کی او(ملی هدفونو پوهنه) په نظر کی نده نیولی شوی ملی هدفونه یوی خوا قاضی ته لوی اختیار ورکوی او له بلی خوا د قانون دتفسیر په وخت کی دقانون ګذار اهدافو ته ښه پام نیسی.

۱۴- د مسودی ۴۳ ماده د ۶ مادی د اجتماعی پرنسیپونو سره تناقض لری، تعدیل یی پکار دی که چیری د هیواد اکثره شاګردان یوازی تر ثانیوی تعلیم پوری پاتی شی . علم به دډایانو انحصار شی . مګر زموږ هیواد تر بلی هری برخی په تعلیم کی سرمایه ګذاری ته ډیره ارمن دی.

۱۵- د مسودی په ۱۳۴ ماده کی د ملی امنیت د موظفینو دپاره د خاصو قوانینو تذکر راغلی. د یادولو وړ ده چی تاریخ جوته کړیده وروسته پاتی هیوادونو کی استخباراتی څانګی چی کله کله د وخت له غوښتنو سره سم نوم هم بدلوی مګر ماهیت یی هغه دی چی یوازی د رژیم او یا د شخص په خدمت کی قرار لری. پدی وروستیو څو لسیزو کی ددی د ستګاه رول زموږ هیواد کی ښه څرګند دی . چی ددی دستګاه لخوا د ملی هدفونو اوعامه ګټو او د اساسی قانون د ساتنی د پاره لږ اغیزمن اجراات شویدی . نه یې دکودتا کشف وکړو نه یی کوم جاسوس ونیوی ، نه یې د سبوتاژ مخنیوی وکړ او نه یی اساسی قانون ساتنه او دفاع وکړه . د سری او خصوصی اجراآتو تر نامه لاندی زښت ډیر مصارف حیف او میل شول . بیله دی چی کار اونتیجه یی معلوم شی . باید پدی مسوده کی داسی مواد هم ځای شی چی دا دستګاه د یو پارلمانی هیئت لخوا په منظم ډول کنترول او د بو دیجی په مقابل کی یی اجراات وغوښتل شی او د ناوړو اجراآتو مخنیوی یې وشی . تشکیل یی وړوکی او دوظایفو لایحه ورته جوړه شی.

زندگی در هنر

متصدی صفحه زحل

کنسرت ایدز

کنسرت بزرگی که برای افزایش آگاهی در مورد ویروس اچ آی وی و بیماری ایدز در افریقای جنوبی تدارک دیده شده، در شهر کیپ تاون برگزار شد.

برخی از سرشناس ترین نامهای جهان موسیقی از جمله بونو، بیانسه، گروه کویین و یوسو نه دور در این کنسرت به هنرنمایی پرداختند.

این کنسرت به ابتکار ماندیلا، رئیس جمهور افریقای جنوبی و رهبر مبارزات ضد نژادپرستانه این کشور برگزار شد و جمعیتی در حدود چهل هزار نفر برای دیدن آن جمع شدند.

این کنسرت ۴۶۶۶۴ نام داشت که از شماره آقای ماندیلا در زندان روبن آیلند الهام گرفته شده بود.

ماندیلا خطاب به حاضران در کنسرت گفت که مبارزه با ایدز از اهمیت بی سابقه ای برخوردار است و جامعه بین المللی باید برای مبارزه با این بیماری اقدام کند.

برگزار کنندگان این کنسرت ابراز امیدواری کرده اند که این رویداد از طریق رادیو، تلویزیون و انترنت در حدود دو میلیارد بیننده و شنونده داشته باشد.

ماندیلا که ۸۵ سال دارد و همراه با همسرش کنسرت را تماشا می کرد گفت ایدز چالشی بزرگتر از اپارتاید است.

او اضافه کرد: "ایدز دیگر تنها یک بیماری نیست بلکه مسئله ای است که به حقوق بشر مربوط می شود. ۴۶۶۶۴ شماره زندان من در طول ۱۸ سال حبسم بود. قرار بود من تنها یک شماره باشم."

او گفت: "میلیونها نفر که به ایدز و یا ویروس اچ آی وی مبتلا هستند نیز در معرض خطرند که تنها یک شماره از آنها باقی بماند مگر اینکه ما در این مورد دست به کاری بزنیم. آنها هم به نوعی دوره حبس ابد خود را می گذرانند و به همین دلیل من خواستم که شماره زندانم انگیزه این مبارزه جدید با ایدز باشد."

باب گلدوف خواننده انگلیسی که در دهه ۱۹۸۰ میلادی برای مبارزه با قحطی در قاره افریقا کنسرت بزرگی را به راه انداخته بود، در این کنسرت نیز ترانه ای خواند و با حاضران صحبت کرد.

او گفت: "ایدز دیگر چیزی نیست که کسی به خاطر ابتلا به آن شرم داشته باشد. ایدز یک بیماری است مثل بیماری های دیگر اما راه حل آن سیاسی است و ما هم برای تاکید بر این مسئله امروز اینجا جمع شده ایم."

رییس جمهورا فریقای جنوبی و یکی از سرسخت ترین مبارزین علیه رژیم آپارتاید در آن کشور، از دیو استوارت، عضو گروه انگلیسی یوریتمیکس Eurythmics و جو استامر (پیش از مرگش) خواسته بود تا شعری را بسرایند که شماره ۴۶۶۶۴ در آن قید شده باشد.

هنرمند گروه یوریتمیکس با همکاری بونو در اوایل سال جاری میلادی این آهنگ را تکمیل و ضبط کرد که در کنسرت ۴۶۶۶۴ اجرا شد.

آهنگ دیگری که برای اولین بار در این کنسرت اجرا شد، آهنگ "امید پایدار" Invincible Hope از گروه کوئین بود که در آن از صدای نلسن ماندیلا نیز استفاده شده است.

در این کنسرت همچنین پیامهایی ضبط شده از شخصیتهای سرشناسی چون بیل کلنتن رئیس جمهور سابق امریکا و رابرت دنیرو بازیگر مشهور امریکایی پخش شد

از ((ماتمسرا)) تا ((آتشسرا))

محمد طاهر 'خدری'

به تعبیر بیدل صاحبدل: درروند این که زمان میگذرد ونفسهاخشتهایی ازعمارت تن میکند، گهگاهی این اندیشه، روح وروانم را می فشرد ومی آزرد که: خلیلی بزرگ: استاد مسلم شعروادب،وارث برحق پیامبران سخن درشعرووارث انبیای عظام درعلم، رخت ازمیان ماغریبان بربست ورخ درنقاب خاک کشید: ولی افسوس که ازسلف آن عبقری شعرزمان نوایی ولو نارساتر بلند نیست وآن وارث دوتیره‌ء بزرگ، خوددرشعربی وارث است. گاهی درعالم خیال – همچون شاعران خیال پرداز پیشین – برفک کجرفتارسبابه راست میکردم که: اگر حالات چنین وچنان نمیبود. شاید استاد، مجال آنرا می یافت تایکی ازفرزندان ویا حداقل یکی ازنوادگانش را درراه ایجاد اشعاربلند وبلند وادارد ورهنمون شود.

باگذشت چندین سال ازوفات آن بزرگ مرد، دیگراحساس یأس میکردم که روزی برادرگرامی ام خان آقا((سعید)) حلقه بر درکوفت وپس ازمصافحه ومهربانی دوسیه‌ء حاوی اوراق دست نویسی راغرض کمپوزودیزاین – پیشه فعلی دوفرزندم – بمن سپرده وفرمودند: دست نویس اشعار معتصم بالله خلیلی فرزند استاد بزرگ خلیل الله ((خلیلی)) است. برایم غیرقابل باور بود گمان میبردم، چون زیاد منتظرهمچو چیزی بوده ام یا شاید دوستم چیزدیگری میگوید ومن چیزدیگرمیشنوم یاشاید دوستم اسم شاعررافراموش کرده وسهواً اسم دوستش رابرزبان میراند، اما پس ازاینکه پای قطعات اشعازامضای((معتصم بالله خلیلی)) را مشاهده کردم دیگر ازشادمانی درجامه نمی گنجیدم.

به هرترتیب، کاغذها را گرفته وباولع خاصی به مطالعهء آن آغازکردم، عجلهء من درباب خواندن اشعاراین بود تابدانم که ((خلیلی)) پسر از((خلیلی)) بزرگ تابه چه مقیاسی ارث گرفته است. پس ازاندکی مطالعه دریافتم که واقعاً این پسر ((نشان)) نه بلکه ((نشانه ها)) ازپدربزرگواردارد.

بلی،بدین ترتیب افتخارآن دست داد تااشعار معتصم بالله ((خلیلی)) را قبل از چاپ مطالعه نمایم و همچنان خوشوقتم که دریافته های نا پخته و نا سخته خویشرا در زمینه خدمت اهل فضل تقدیم میدارم. معتصم بالله((خلیلی)) ازنگاه فورم وشکل مجموعاً اشعارش رادرقالب های کلاسیک یااوزان عروضی سروده است وچنان مینماید که با قالب های جدیدچندان سرآشتی ندارد، ازبحور نزده گانه تقریباً ازشش بحراستفاده کرده ودراشکال سالم و مزاحف آن بحور، طبع آزمایی کرده است. ازجملهء افاعیل ازمستفعلن وفاعلاتن زیادکارگرفته است وچون میراث خوار ادبی شاعر بزرگی هست ودرخانواده یی بزرگ شده است که میراث عظیم تاثیر بحوربرسامع راخوب میدانداشعار نسبتاً شادویاحماسه گونه را درقالب های سالم ومزاحف فاعلاتن زیاد آورده واشعارغم انگیزومرثیه هارادرقالب های مستفعلن سروده است اخصاً درقالب های مزاحف ((مستفعلن ،مستفعلن، مستفعلن فعل)).

معتصم ازنگاه اصناف کلام به ترتیب بیشتر به مثنوی ،بعدبه دوبیتی وبعدبه غزل علاقه مند معلوم میشود، درمجموعه یی که به دسترس من قرارگرفت فقط یک مخمس وجوددارد که درمدح حضرت رحمة للعلمین(ص) سروده شده وآنرا هم به اقتفای والد شان ((خلیلی)) بزرگ سروده اند.

حصهء بیشتر اشعار گزینه را مثنوی تشکیل میدهد، به غزل وقصیده کمتر پرداخته شده است. معمول چنان است که اکثراً ناقدان اخصاً ناقدان شعر کلاسیک بیشتر توجه شان را نخست به غزل وبعدبه قصیده معطوف میدارند وباقی اصناف سخن علی الخصوص مثنوی را چندان درترازوی نقدشان به توزین نمی گیرند وارج چندانی بدان نمی گذارند، گویا –زیرزبان – این موضوع را زمزمه میکنند که به نظم درآوردن موضوعات به شکل مثنوی نظر به این که درین صنف سخن، چون جزدوکلمه درهربیت، آوردن ردیف وقافیه وجستجوی کلمات بیشتر مثل غزل وقصیده ضرورت نیست، مگر بعداز مطالعه، اشعار معتصم بالله ((خلیلی)) نظرم درباره این گونه قضاوت تغییرخورد، به عبارت بهتر عرض کنم: اشعار معتصم مرامجبورساخت تانظرخویش راکه تالی نظرات ناقدان پیشین بود تغییرداده ودرباب پرداختن بیشتراین شاعربه مثنوی توجهی بیشتر ازمعمول معطوف دارم، وقتی سخن ازمثنوی به میان آید فوراً اسمای چون ((مثنوی مولانای بزرگ)) شهنامه فردوسی)) داستان های نظامی گنجوی)) ((یوسف زلیخای عبدالرحمن جامی)) ((جنگ خاور)) ((مثنوی های مشهور علامه اقبال لاهوری وصدها مجموعهٔ خوب دیگرمثنوی درنظرمجسم میشود.

برای تبصره ء بیشتر برموضوع مجبوریم ازقسمت ((شکل وفورم شعرگذشته وبه قسمت دیگرکه عبارت ازمحتوای شعر باشد بپردازیم، قبلاً ازصنف مثنوی یاد کردیم وازین که شاعر مورد بحث ما به این صنف، توجه بیشتر دارد وبیشتر حصه کلامش را این صنف سخن به خود اختصاص داده است.

ادامه دارد

خودی، ترقی و غربی

اخیراً از ۱۲۶ مین سالروز تولد محمد اقبال لاهوری، سخنسرای پارسی گوی هندی تبار تجلیل به عمل آمد.

محمد اقبال میان اهل ادب و فرهنگ به دلیل اندیشه های بلند در اشعار پارسی او از احترام ویژه ای برخوردار است و به این وسیله هر سال محققین و سخن شناسان در این دوره از زادروز او تجلیل می کنند.

علی محمد خراسانی، یک شاعر و محقق تاجک تاثیر آثار اقبال را در ادبیات فارسی بغایت مهم تلقی می کند: "اقبال را زمانی استقبال کردند که جهان پارسی گویان چندپاره شده بود. میرسعید میرشکر، شاعر تاجک از نخستین کسانی بود که اشعار اقبال را در تاجکستان منتشر کرد. تاثیر اقبال در بسیاری از اشعار میرشکر هویدا است. بعداً شعرای دیگر تاجک نظیر مومن قناعت، گل نظر، لایق، بازار صابر، گلرخسار، شاعر سمرقندی حیات نعمت و دیگران هر یک از چشمه شعر اقبال نوش کرده اند"

سخن شناسان می گویند، اقبال از شاعران و اندیشمندان پیشین فارسی زبان، نظیر فردوسی و حافظ، سعدی و خیام، عطار و مولوی و دیگران تاثیر عمیقی برداشته و در همین حال روش و مکتب ویژه یی برای خود ابداع کرده است.

در زمان اقبال مسائل جهانی دیگری مطرح بوده و اکنون در مدتی کوتاه با پایان یافتن جنگ سرد و به شکست مواجه شدن مارکسیسم و همین طور با پیدایش روندهای تازه، مردم مختلف زندگی در یک دهکده جهانی را تجربه می کنند، هنوز مفهوم «خودی» که اقبال ابداع کرده همانا بر وزن خود استوار است.

زمانی که اقبال به سر می برد و شعر می نوشت، مسائل دیگری درمقابل مردم جهان قرار داشت. بیشتر کشورها برای آزادی خود از بند استعمار مبارزه می کردند و این وضع هر انسان آگاه و از جمله هر شاعر شیرین سخنی را وادار می کرد که از آزادی سخن گوید. البته شاعرانی هستند که تنها برای یک زمان مشخص سخن می گویند و شعر آنها پس از گذشت آن زمان می میرد. ولی اقبال شاعری بسیار دورنگر و دور اندیش بود و مفاهیمی را به کار برد کرد که برای همه زمانها تاثیر گذار خواهد بود.

امروز مسائل و دردهای مردم جهان دیگر است ولی مفهوم «خودی» که اقبال می گوید برای خود آگاهی و خودشناسی ما همواره کاربست می شود. اکنون کشورهایی که به آزادی دست یافته اند باید به این اندرز اقبال گوش بدهند. درواقع ما باید خودی را در وجود خود رشد بدهیم و آن نیروی سازنده را به کار اندازیم. دیگر نباید به کمکهای موقتی و زودخرج دیگران اعتماد بست. وتنها از این نگاه درک کردن افکار و آثار محمد اقبال سودمند است."

در همین حال، برخی دیگر از پژوهشگران می گویند هرچند فلسفه اقبال در مجموع از اعتباری جهانی برخوردار است، ولی اکنون قیاس ضد و نقیض "شرقی و غربی" در اغلب آثار او در برابر برخی از بینش های تازه فلسفی که جهان را ترکیبی واحد و غیر قابل تفکیک می دانند، رنگ باخته است.

سالروز تولد نیما یوشیج

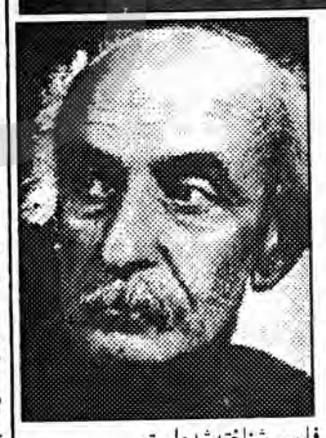

فارسی شناخته شده است.

موحد می افزاید: "پس از آن، تجربه های نیما همچنان ادامه می یابد و در کنار تجربه های اغلب ناموفق او گاه گاه به شعرهایی چون مرغ آمین هم می رسیم. اما به نظر من دهه آخر عمر نیما یعنی دهه یی که در آن بهترین شعرهای کوتاه خود را نوشت، دوران شکفتگی دیگری در تجربه های تازه او بشمار می آید."

داکتر موحد نیما را طلیعه دار مدرنیزم در شعر می شناسد و او را شاعری با ذهنیت و فکر مدرن می داند. به نظر داکتر موحد حدود هشتاد درصد از آثار نیما تجربی است و شعر محسوب نمی شوند. او در این باره می گوید: "حسابی که من کرده ام از حدود ۲۵۰ یا ۲۷۰ شعر نیما و ۴۰۰ رباعی، حدود ۳۰ شعر را می توان به عنوان شعرهای عالی انتخاب کرد."

منوچهر آتشی، فروغ فرخزاد را نیمایی ترین شاعر پس از نیما می داند و می گوید: "کاری که نیما با وزن کرد خیلی مهم بود، اما مسلم بود که آن وزن قاطع نیمایی نمی تواند در دوران جدیدتر با سرعت رشد فکر و اندیشه در جهان هماهنگ باشد. فروغ با دادن انعطاف و نرمش به زبان و وزن نیمایی زمینه را برای شعرهای بی وزن، با وزن درونی آماده کرد."

نیما در ۲۱ عقرب ۱۲۷۶ شمسی در روستای یوش در مازندران متولد شد و در ۱۶ جدی ۱۳۳۸ در تهران در گذشت. جسد او بنا به وصیت خودش در سال ۱۳۷۲ به خانه پدری وی در یوش انتقال یافت

بیست و یکم عقرب سالروز تولد نیما یوشیج (علی اسفندیاری) شاعر نوگرا و بدعت گذار ایران است. او شعر فارسی را از قید قالب های کهن و محدودیت های زبانی آن رهاند و با ابداع شعر آزاد که بعدها به شعر نو یا نیمایی معروف شد، در فضا و وزن شعر دگرگونی ایجاد کرد.

تاثیری که نیما بر زبان و شعر شاعران بعد از خود گذاشت، غیر قابل انکار است. دکتر ضیاء موحد شاعر و استاد فلسفه در این باره می گوید: "تاثیر نیما بر زبان فارسی از لحاظ نحو، محدود به نحو خاصی است که شاعران پس از نیما و معاصر با نیما از آن تاثیر پذیرفته اند. در واقع کمتر شاعری از معاصران نیما را می توان نام برد که در دفتر اشعار آنها چند شعر متأثر از نحو نیما نباشد. برای مثال در آثار اولیه شاملو، شاهرودی، نصرت رحمانی و اخوان ثالث این تاثیر به خوبی آشکار است."

منوچهر آتشی، شاعر، درباره تاثیر نیما بر زبان می گوید: "نیما با شکستن قالب های بسته شعر قدیم، محدودیت ها را کنار زد و ظرفیت زبان فارسی را برای پذیرش حرف ها، حس ها و اندیشه های نو آماده تر کرد."

به گفته آتشی در تمام اشعار نیما عناصر ساختمان شعر رعایت نشده است و در یکی دو شعر از اشعار آخرش اصول عروضی خودش را هم شکسته است

موسوی، شاعر، در این مورد گفت: "به نظر من نیما نه تنها بر زبان شعر فارسی تاثیر گذاشت، بلکه آن را به کلی دگرگون کرد. نیما اولین کسی بود که زبان عینی و زنده توصیف را به شعر فارسی پیشنهاد کرد. این با زبان محاوره فرق می کند. او می گفت زبان شعر فارسی ظرفیت دراماتیزه شدن را ندارد."

ضیاء موحد عقیده دارد دوران شکفتگی شعر نیما از همان شعر افسانه آغاز می شود و پس از افسانه، نیما در کار دگرگون کردن شعر بر می آید و اولین تجربه موفق او شعر ققنوس است که در سال ۱۳۱۶ سروده شده و اولین شعر نو

سرنوشت اطفال و کودکان مصروف تگدی چه خواهد شد

شهریان کابل درموسم گرما وسرما شاهد ده هازن وطفل خورد سال در کنار جاده ها اند که دست تگدی رابسوی هموطنان خود دراز نموده واز آنها خیرات می خواهند وبا تأسف که تعداد زیاد این خانمها اطفال و کودکان خوردسال راباخود همراه دارند و در این اواخر که هوای کابل سرد وباراتی گردیده این خانمها اطفال وکودکان را در روی جاده های اسفالت شده ویا خامه که فوق العاده سرد و تمناک می باشد می خوابانند واین کودکان واطفال معصوم برخلاف شهریان کابل که بالباس زمستانی اصلاً گرم نمی آیند، بی حس وبی حرکت همچو جسد بی روح افتاده اند، که به گمان اغلب حالت آن ها نور مال وطبیعی نبوده بلکه با استعمال ادویه ویا مواد مخدربه آن حالت در آورده شده اند اما دریغاکه چشم هیچ مسوول دولتی وچشم هیچیک از آن افراد که دعوای حقوق بشر، عدالت ومساوات رامی نمایند، این خانمها و اطفال رانمی بیند وهیچگاهی فکر نکرده اند که سرنوشت این خانمها وبخصوص این کودکان معصوم چه گونه خواهد بود واین کاملاً روشن وهویداست که این کودکان واطفال که مربوط به این خانمها هستندویا بطور اجاره آنرا در اختیار دارند، در آینده بار دوش جامعه بوده و چون اکثریت آنها توسط ادویه ومواد مخدر بحالت بی حرکت وبی هوش میگردند در آینده معتاد به مواد مخدر خواهند بودو چون از راه تگدی اعاشه می شوند در ایام جوانی نیز قادر به کار وفعالیت فزیکی نخواهند بود وواضح است که به سرقت، کیسه بری و نگدی مشغول خواهند شد. اما سوال در اینجا است، که به چه دلیل مسوولین وزراتهای صحت عامه، عدلیه، وارگانهای امنیتی در زمینه توجه نمی نمایند؟ وموجودیت ده ها زن وده ها کودک وطفل خورد سال در حالی مصروف نگدی به آن شیوه زشت هموطنان می بینند، که خطابه ها ونوشتار های مسوولین با کلمات حق، عدالت، حقوق بشر وحقوق اطفال آغاز میگردد. آیا حقوق این اطفال وکودکان معصوم تلف نمی گردد، آیا این خانمها از روی شوق وعلاقه دست به تگدی می زنند ویا مجبوریت آنها را وادار نموده، آیا آنها قابل ترحم ومساعدت نیستند وبالاخره راه وچاره نیست تا آنها همراه با اطفال شان ازکنار جاده ها با فامیل های شان ویابه یک مجمع مخصوص برگردانده شوند.؟ واگر امکان دارد و در زمینه توجه واقدام صورت نمی گیرد مسوولیت به دوش کی خواهد بود؟

د پامیر جریده دوه پنځوس گڼه شوه

د پامیر جریدی د خپرونو دوه پنځوسمه گڼیزه د یوی غوندی په جوړولو سره د کابل ښاروالی په تالار کې ونمانځل شوه.

غونډه د قرآن عظیم الشان د څو مبارکو آیاتونو په تلاوت سره پیل شوه ورپسې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت معین ښاغلی یوسفزی د خپلې وینا په ترڅ کې د مطبوعاتو د آزادی د بهیر او هغو امکاناتو په هکله چې د ژورنالیستانو لپاره برابر شوی دی یادونه وکړه د پامیر جریدی د کالیزې له املې یی د هغی جریدی کارکوونکو ته مبارکی ورکړه ورپسې کابل ښاروال محمد انور جګدلك پداسی حال کې چې د پامیر جریدی کار یی ښه ویللو هیله یی وکړه چې پامیر د کابل ښار د خلکو په ژبه بدل شی.

تومورې ژمنه وکړه چې دیر ژر به د پامیر په لاړه کې ستونزې له منځه یوسي.

د ارادی ورځپاڼی خبریال لیکی له هغه وروسته د حقوق پوهانو د اتحادی رئیس محمد کبیر رنجبر، د پامیر جریدی مسوول سکرتر محمد اسحق صمدی، د پامیر جریدی یو پخوانی مسوول مدیر عزیز آسوده، د ارادی ورځپاڼی مسوول مدیر ظهور افغان لدی املې خپل پیاموته ولوستل.

غونډه د پامیر جریدی ژورنالیستانو ته د سوغاتونو په ویشلو سره پای ته ورسیده.

دو بار محکومیت برای یک جرم

عمادالدین باقی، روزنامه نگار و نویسنده ایرانی به جرم تبلیغ علیه نظام جمهوری اسلامی به یک سال حبس تعلیقی محکوم شد.

در حکم محکمه، آقای باقی از اتهام اهانت به آیت الله خامنه ای، رهبر ایران که علیه او مطرح بود به دلیل آنچه "عدم کفایت دلیل" خوانده شده تبرئه شده است.

عمادالدین باقی در گفت وگو با بخش فارسی بی بی سی گفت که صلاحیت محکمه یی که او را محکوم کرده قبول ندارد و حکمی که علیه اش صادرشده است را نمی پذیرد.

وی سه و نیم سال پیش نیز در پی مقالاتی که در برخی روزنامه ها نوشته بود به سه سال زندان محکوم شده بود که دوران محکومیتش چندی پیش پایان یافت.

آنچه این بار باعث محکومیت آقای باقی شده است نیز همان مقالات و اظهاراتی است که پیشتر به زندانی شدن او انجامیده بود.

قبلاً محکمه خاص مطبوعات عمادالدین باقی را محکوم کرده و بخشی از دوسیه وی را که امنیتی تشخیص داده بود به محکمه انقلاب ارجاع داد که مبنای حکم حبس تعلیقی وی قرار گرفت.

انفجار در جنوب روسیه ۳۲ کشته و ۷۰ مجروح بر جای گذاشت

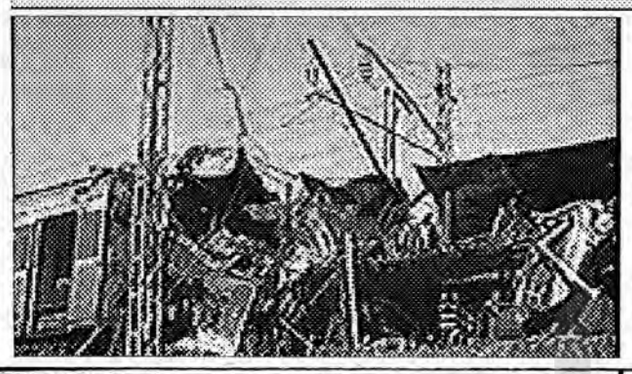

مقامات روسیه می گویند، سی و دو تفر در اثر انفجار در یک ریل مسافریری در جنوب این کشور کشته شده اند.

وزیر امور اضطراری روسیه این انفجار را حاصل یک اقدام تروریستی خوانده است.

مقامات روسیه میگویند، یک بمب گذاری انتحاری زن که سوار قطار بود، عامل این انفجار بوده است.

انفجار باعث منحرف شدن قطار از خط شد و بیش از هفتاد نفر نیز در اثر آن مجروح شدند.

چهل و پنج تن از مجروحان در شفاخانه هستند و حال تعدادی از آنها وخیم است.

جاپان و اتحادیه اروپا امریکارا تحریم نمی کنند

جاپان نیز همانند کشورهای اروپایی به تهدیدهای خود برای اعمال تحریم تجاری بر برخی کالاهای امریکایی پایان داده است.

این تصمیم جاپان پس از آن اتخاذ شد که جورج بوش، رییس جمهور امریکا اعلام کرد تعرفه های اعمال شده بر واردات فولاد را لغو خواهد کرد.

سازمان تجارت جهانی این تعرفه ها را غیرقانونی خوانده بود.

آقای بوش گفت زمانی که وی این تعرفه ها را برقرار کرد، شرکت های صنایع فولاد امریکا به دلیل واردات خارجی تحت فشار بودند اما این صنایع از آن زمان تا کنون، توان رقابت را یافته اند.

به گفته خبرنگار بی بی سی در نیویارک، جورج بوش در داخل امریکا و در خارج از این کشور به خاطر تعرفه هایی که هژده ماه پیش در مورد واردات فولاد برقرار کرد، مورد انتقاد قرار داشته است.

سازمان تجارت جهانی گفته است این تعرفه ها ناقض قوانین بین المللی است و مصرف کنندگان فولاد در داخل امریکا نیز گفتند این تعرفه ها قیمت فولاد را به ناگهان بالا برد و بیش از آنکه فایده یی داشته باشد، باعث ضرر به اقتصاد امریکا شد.

گردهمایی سران جامعه مشترک المنافع در ابوجا

گردهمایی سران پنجاه و چهار کشور عضو جامعه مشترک المنافع روز جمعه، در شهر ابوجا، پایتخت کشور افریقایی نایجریا آغاز به کار کرد.

این نشست در میان بحث های مربوط به اخراج زمبابوی از جامعه کشورهای مشترک المنافع برگزار می شود.

برخی از کشورهای افریقایی خواستار آن هستند که به تعلیق عضویت زمبابوی پایان داده شود و می گویند گفتگو تنها راه حل مسائل است اما برخی دیگر از کشورها از جمله بریتانیا، استرالیا و زیلاندجدید می گویند زمبابوی نمی تواند مجددا وارد این جامعه شود مگر آنکه دست به اصلاحات دمکراتیک بزند و به موارد نقض حقوق بشر پایان دهد.

خبرنگاران می گویند، نشست جاری جامعه مشترک المنافع راه های جدید نظارت بر عملکرد زمبابوی در تلاش برای جلوگیری از بروز اختلاف بیشتر میان رهبران سیاهپوست و سفید پوست این کشور را بررسی می کند.

در اجلاس ابوجا همچنین موضوع عضویت مجدد پاکستان درجامعه مشترک المنافع مورد بررسی قرار می گیرد.

البرادعی از موضع آژانس بین المللی انرژی اتمی در قبال ایران دفاع کرد

محمد البرادعی، رییس آژانس بین المللی انرژی اتمی، در واکنش به انتقادات از نحوه نظارت بر فعالیتهای هسته ای ایران در هجده سال گذشته، از موضع این آژانس دفاع کرده است.

آقای البرداعی گفت ایران در این سالها تحقیقات و آزمایشات هسته ای را انجام می داده است که برای آژانس بین المللی انرژی اتمی امکان ردیابی آنها نبوده است.

اما او اضافه کرد که این آژانس قادر بوده است هرگونه اقدام ایران به تولید سلاح "در سطح صنعتی" را ردیابی کند.

رییس آژانس بین المللی انرژی اتمی همچنین گفت ایران هنوز به او نگفته است که آیا به بازرسی های سرزده بیشتر رضایت خواهد داد یا نه، با این حال او انتظار دارد در این زمینه به زودی موافقتنامه ای به امضا رسد.

گزارشگران می گویند تاخیر در امضای موافقتنامه ای که به کارشناسان این آژانس امکان انجام بازرسی های سرزده از تاسیسات هسته ای ایران را می دهد، یکبار دیگر نیت واقعی ایران را مورد سوال قرار داده است.

این درحالی است که دولت ایران نماینده تازه ای را به جای علی اکبر صالحی به آژانس بین المللی انرژی اتمی معرفی می کند.

علی اکبر صالحی، روز چهارشنبه سوم دسامبر، در گفتگویی با بی بی سی، این خبر را تایید کرد. البته آقای صالحی گفت که این مساله هنوز به طور رسمی به وی ابلاغ نشده است.

وی نخستین کسی از مقام های جمهوری اسلامی بود که رسماً از لزوم امضای پروتکل الحاقی پیمان منع سلاح های اتمی توسط همه کشورها و از جمله ایران سخن گفت.

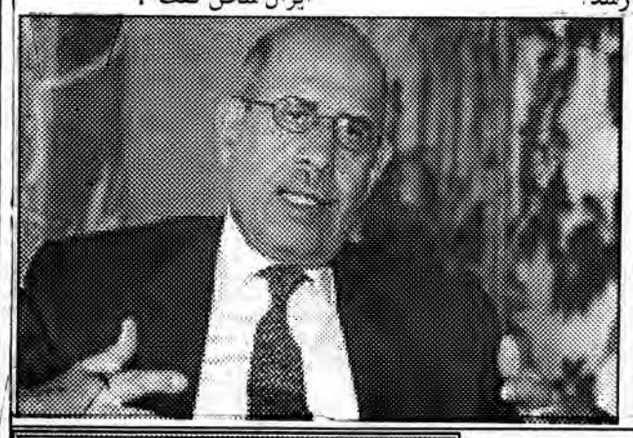

مذاکره وزیران خارجه ایران و بلژیک در مورد دو دختر ایرانی بلژیکی

لویی میشل وزیر امورخارجه بلژیک در گفتگوی تیلفونی با کمال خرازی وزیر امورخارجه ایران، خواستار کمک دولت ایران به حل مشکل دو دختری شد که به سفارت بلژیک در تهران پناهنده شده اند.

یاسمن و سارا، دو دختر یک خانواده ایرانی - بلژیکی که توسط پدر خود به ایران منتقل شده بودند از چند روز قبل به سفارت بلژیک در تهران پناهنده شده اند.

ایرنا، خبرگزاری جمهوری اسلامی روز پنجشنبه ۴ دسامبر به نقل از کمال خرازی اعلام کرد: "خانواده مزبور از جمله دو دختر آنها اگرچه تابعیت بلژیکی را نیز کسب کرده اند ولی مجموعاً ایرانی محسوب می شوند و قوانین جاری ایران بر آنها حاکم است."

براساس این گزارش، وزیر خارجه ایران همچنین گفته است: "درعین حال به عنوان یک اقدام انسانی، مقامات قنسولی وزارت امورخارجه در تماس با سفیر بلژیک در جستجوی راه حلی قانونی هستند که برای خانواده مزبور نیز قابل پذیرش باشد."

این دو دختر که شش و ۱۴ ساله هستند درخواست بازگشت به بلژیک و زندگی با مادر خود را کرده اند.

گزارش شده که این دو دختر بدون تمایل خود و موافقت مادرشان به ایران برده شده اند.

قبلاً لوئی میشل، وزیر خارجه بلژیک به روزنامه "لو سوار" چاپ بلژیک گفته بود تدابیر امنیتی در سفارت بلژیک در تهران پس از پناه بردن دو دختر به این سفارتخانه، تشدید شده است.

وزیر خارجه بلژیک گفته بود که سفارت بلژیک تمام تلاش خود را برای کمک به دو دختر به خرج خواهد داد و مطمئن است ایران به حقوق این دختران احترام خواهد گذاشت.

آقای میشل گفت هروقت لازم شود، آماده است جهت مذاکره برای پایان دادن به این مسأله به تهران سفر کند.

جناح های فلسطینی آتش بس را بررسی می کند

در حالی که سیزده گروه فلسطینی از جمله حماس و جهاد اسلامی گفتگوهای خود در قاهره پایتخت مصر را درباره برقراری آتش بس با اسرائیل آغاز کرده اند، یک وزیر اسرائیلی گفته است عملیات نظامی کشورش در کرانه باختری و نوار غزه ممکن است کاهش یابد.

بنابر گزارش ها، یکی از پیشنهادهایی که در گفتگوهای قاهره مورد بررسی قرار می گیرد، توقف حمله به غیرنظامیان اسرائیلی در داخل خاک اسرائیل است و در عوض آن اسرائیل باید به حملات خود به رهبران پیکارجویان فلسطینی خاتمه دهد.

به گفته مقام هایی که در گفتگوهای قاهره شرکت دارند، یک آتش بس جامع تر که پایان حملات در داخل نواره غزه و کرانه باختری اشغالی را نیز در برمی گیرد، مستلزم آن است که اسرائیل اقداماتی همچون ایجاد حصار در اطراف شهرک های یهودی نشین پایان دهد.

در همین حال، طراحان طرح غیر رسمی و جدید صلح شرق میانه موسوم به طرح ژنیو با سفر به امریکا تلاش برای جلب حمایت واشنگتن از این طرح را آغاز کرده اند.

اما به نظر می رسد که برنامه ملاقات آنها با پل ولفوویتز، معاون وزیر دفاع امریکا لغو شده است.

گزارش ها حاکی از آن است که وی به سیاستمداران اسرائیلی و فلسطینی مسوول این طرح گفته است که در برنامه دیدارهایش جایی برای ملاقات با آنها خالی نیست.

آقای ولفوویتز یکی از تندروترین طراحان سیاست خارجی امریکا است.

In This Issue:

1- Meeting With Rumsfeld
2- NATO In Afghanistan
3- New Security Plans For Loya Jirga
4- Loya Jirga Elections Till The Day Before Its Holding
5- Person Admits Cooperating with Taliban
6- What Will Future Of Beggar Children Be?
7- Twice Detention For One Crime
8- Explosion Kills 32, Injures 70 In Southern Russia
9- Pamir Gots 52 Year-Old
10- Palestinian Parties Studies Ceasefire
11- Life In Art

ERADA Daily

ارادہ در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر ۹۵)
تلیفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷

زیرنظرهیات تحریرانتشار میباید
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان

روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: عتیق الله صادق و عویز الرحمن گوهر
چاپ: مطبعه مرکزنشراتی افغان قیمت یک شماره ۲ افغانی

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud Chief Editor: Zuhoor Afghan
Mobil Phone: 070224787
نمبرستلایت: 008821621230544
eradadaily@hotmail.com Engineerjamil_amiry@yahoo.com